

BÉKÉSI IMRE KAPJA A SZEGEDÉRT ALAPÍTVÁNY IDEI FŐDÍJÁT „A nyelvészet nagy szerelem lett”

A Szegedért Alapítvány idei fődíját Békési Imre nyelvész, a Szegedi Tudományegyetem professzora kapja. A 82 éves nyelvész még mindig bejár a főiskolára, tanári szobájában ott sorakoznak a polcokon tudományos kötetei.

SZEGED
HAJÓ EDINA

A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Boldogasszony sugárúti épületében, régi tanári szobájában fogadott bennünket *Békési Imre* – abban a helyiségben, amelyhez 1957 óta kötődik.

KOLLÉGIUM, MAJD DOLGOZÓSZOBA

– Főiskolás voltam még, akkor ebben az épületben kollégium működött, öten laktunk itt. Az, hogy később tanárként is enyém lett ez a helyiség, nem teljesen a véletlen műve. Amikor már itt tanítottam, sokszor utaltam rá, hogy jól érzem magam ebben a szobában – mesélte mosolyogva Békési Imre. Bár már nem tanít, szobája a régi, az asztalon ott áll egy ősrégi számítógép, a polcokon pedig ott sorakoznak a TANÁR ÚR írásai. Így, csupa nagy betűvel, hiszen tanárok ezrei tekintik őt annak.

A nyelvészprofesszor mégis szerényen beszél a kezdetekről. Tanítói oklevelet 1955-ben szerzett a kalocsai tanítóképző intézetben, majd miután nem vették fel az egyetemre, a szegedi pedagógiai főiskolán tanult magyar-történelem szakon, később az ELTE-n is elvégezte ezt a szak-

Békési Imre egyik nagy dobásának tartja az 1963-ban megszüntetett szegedi tanítóképzés újraindítását.

párt. Pályafutását 1958-ban Kalocsán általános iskolai tanárként kezdte, majd kollégiumi nevelőtanár és gimnáziumi óraadó tanár lett. Azt, hogy nyelvész vált belőle, a szegedi főiskolai éveinek köszönheti. Hiszen 1963-ban az akkori tanszékvezető, Inczei Géza hívta vissza a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolára tanársegédnek.

PÁLYÁJA EGYENESEN ÍVELT FELFELÉ

– Ekkor dőlt el minden, feleségemet is itt ismertem meg, ő felvételizett, én pedig a bizottságban ültem. Szerettem tanítani, és a nyelvészet is nagy szerelem lett, fel sem merült bennem, hogy váltsak – fogalmaz Békési Imre. Pályája egyenesen ívelt felfelé, két időszakban volt a főiskola főigazgatója, ám arra a legbüszkébb, hogy 1984 és 2000 között a magyar nyelvi tanszék vezetője lehetett.

82 ÉVESEN IS AKTÍV

A 82 éves professzor ma is aktív, a Magyar Nyelv című folyóirat egyik szerkesztőjeként a szerzők írásait bírálja el, ezért egy héten többször is bejár dolgozni. Nemcsak szelle-

mileg, fizikailag is fitt: 20 percre lakik a főiskola épületétől, azt mondja, amíg be tud sétálni, addig nincs baj. Ténylegesen 2007-ben ment nyugdíjba, ám még négy évig – ahogy ő mondja – jókedvűből tanított, mert igényelte a hallgatók társaságát.

Tanszékét a nyelvészeti kutatás fontos műhelyévé tette. Tanszékvezetőként több kollégája tudományos fokozatszerzését segítette elő. 1993-ban lett az MTA doktora, majd 1995-ben habilitált. Tudományos munkássága során több monográfiát, illetve tanulmánykötetet jelentetett meg, ezek száma meghaladja a háromszázat.

SOK MAGYARTANÁRT INDÍTOTT EL A PÁLYÁN

Ő mégis inkább azt emlegeti, hogy több ezer diák tanult a kezei alatt nyelvészetet, és ment magyartanári pályára. Egykori tanítványaival most is tartja a kapcsolatot, minden évben több évfolyam-találkozóra hívják. Tisztelői a 60., 70. és 80. születésnapjára írásaiból emlékekötetet állítottak össze.

Kezdeményező és irányító szerepe volt a nagy múltú, de 1963-ban megszüntetett szege-

di tanítóképzés újraindításában.

– Egyik legnagyobb dobásunk volt ennek idehozatala, hiszen a párhuzamos képzéseket meg kellett szüntetni. Összefogott egész Szeged akkor, mindent elkövettünk annak érdekében, hogy vonjanak össze minket az egyetem bölcsészkarával, így jött az ötlet, hogy ha a tanárképzést fel kell adnunk, akkor legyen tanítóképzés – mondta az egykori tanszékvezető. Ez jobban működött, mint remélték, így ennek sikerén felbuzdulva elindították az óvodapedagógus képzést is.

Békési Imre a tanítás és tudományos munkája mellett tagja, sőt létrehozója is volt több alapítványnak. A Szegedért Alapítvány Tudományos Kuratóriumát egy ideig elnöként is vezette. Nem tudta, hogy idén felterjesztették a fődíjra. *Bódi György*, az alapítvány titkára hívta fel, hogy ő kapja meg, így értesült róla. – Ebben az a sok évtizedes munka is benne van, amit végeztem, a másik ok, amiért megkaphattam, az életkorom: idén talán én voltam a legöregebb a jelöltek közül – viccelődik.